

BÖLÜM 10

DONUK OMUZ (ADHEZİV KAPSÜLİT)

Bilgehan TAĞRİKULU¹

GİRİŞ

Adhesiv kapsülit veya donmuş omuz hastalığı olarak da tanımlanan bu durum poliklinik hastaları arasında azımsanmayacak sayıda karşılaştığımız ve tedavisi kolay olmayan, uzun süreç gerektiren bir patolojidir. Donuk omuz; uykudan uyandıran rahatsızlık hissi omuz ekleminde kısıtlılık ve fonksiyon azalması ile karşımıza çıkan bir omuz patolojisidir. İlk tanımlanması 1872 yılında DUPLAY tarafından “periartiritis skapulo humerale” şeklinde yapılmış olup; Codman tarafından donuk omuz tanımı ile bugünlere kadar gelmiştir. Artroskopik olarak tanımlanması; omuz eklemi kapsülünde adezyondan ziyade kontraksiyon ve buna bağlı hacim küçülmesi olarak belirlenmiş olup Neviasser tarafından yapılmıştır.

EPİDEMİYOLOJİ

Görülme sıklığı genel popülasyonda %3-4 iken hastalarda diyabet ve tiroid hastalığı olması durumunda sıklığı %40 seviyelerine kadar çıkmaktadır. Kadın cinsiyette daha sık görülmekte olup 40-65 yaş en fazla görüldüğü yaşlardır. Dominant olmayan tarafın omuz ekleminde görülme sıklığı daha fazladır. Donuk omuz nedeni kesin olarak bilinmemekle beraber hastalığın ilerleyişi ve semptomları bilinmektedir. Özellikle insülin bağımlı diyabet önemli bir risk faktörüdür.

¹ Dr. Öğr. Üyesi ,Yüksek İhtisas Üniversitesi Medicalpark Batıkent Hastanesi Ortopedi Kliniği, drbilgehanortopedi@gmail.com

mişlerdir (12). Guillermo ve arkadaşları artroskopik kapsülotomi ve gevşetme ile konservatif tedaviye direnli hastalarda düşük komplikasyon riski ile birlikte başarılı sonuçlar yayınlamışlardır (13). Yoshihiro ve arkadaşları korakohumeral ligamentin donuk omuzda dış rotasyonda önemli bir kısıtlayıcı olduğunu belirtilerek artroskopik pankapsüler gevşetmeye ek olarak korakohumeral ligamentin gevşetilmesinin anlamlı olarak fark oluşturmadığını belirtmişlerdir (15).

Mohamed ve arkadaşları yayınladıkları teknik ile; yetersiz olan posteriyör kapsüler gevşetme sonrası iç rotasyonun kısıtlandığını belirtmiş L şeklinde anteriyör kapsüler gevşetme sonrası glenoid hizasında infraspınatus liflerine kadar uzanan posteriyör kapsülün rf ile gevşetmiş böylece iç rotasyonda da daha belirgin artış ve başarılı sonuçlar yayınlamışlardır (16).

Bu bilgiler ışığında Donuk Omuz Hastalığının multidisipliner bir yaklaşım gerektirdiğini görmekteyiz. Poliklinik hastalarında donuk omuz tanısı akılda tutulmalıdır. Tam bir anamnez ve fizik muayene sonrasında ayırıcı tanılar; görüntüleme yöntemleri, tahliller ve testlerle ekarte edilmelidir. Sebep olan faktörler tespit edilmeli komorbid durumlar açısından uygun konsültasyonlar tamamlanmalıdır. Donuk omuzda ilk 3-6 ay konservatif tedaviler ön planda olmalıdır, başarısızlık durumunda ise güncel bilgiler ışığında artroskopik yöntemler ile tedavi planlanmalıdır. Poliklinik deneyimlerimizden yola çıkarak diyabetik , ağrı eşiği düşük ve özellikle kadın bir hastada uzun süre omuz immobilizasyonu gerektirmeyen durumlarda erken hareketin önemini ciddi bir şekilde vurgulamakta ve ek hastalıkların tedavi ve takibi açısından hastaların bilgilendirilmesini önemsemekteyiz.

KAYNAKLAR

1. Rini BI, Wilding G, Hudes G, et al. Phase II study of axitinib in sorafenib refractory metastatic renal cell carcinoma. *J Clin Oncol.* 2009;27:444-448.
2. Chul-Hyun Cho, MD, Ki-Choer Bae, MD, Du-Han Kim, MD Treatment Strategy for Frozen Shoulder Clinics in Orthopedic Surgery 2019; 11(3): 249-257. Published online: 12 August 2019 doi: <https://doi.org/10.4055/cios.2019.11.3.249>
3. Andren L, Lundberg BJ. Treatment of rigid shoulders by joint distension during arthrography. *Acta Orthop Scand.* 1965; 36:45-53.
4. Bunker TD, Anthony PP. pathology of frozen shoulder. A Dupuytren-like disease. *The Journal of Bone and Joint Surgery.* British volume Vol. 77-B, No.: 5
5. Lee SJ, Jang JH, Hyun YS. Can manipulation under anesthesia alone provide clinical outcomes similar to arthroscopic circumferential capsular release in primary frozen shoulder (FS)? the necessity of arthroscopic capsular release in primary FS. *Clin Shoulder Elbow* 2020;23:169-776-
6. Kim DY, Lee SS, Nomkhondorj O, et al. Comparison between anterior and posterior approaches for ultrasound-guided glenohumeral steroid injection in primary adhesive capsulitis: a randomized controlled trial. *J Clin Rheumatol* 2017;23:51-7.

7. im DH, Song KS, Min BW, Bae KC, Lim YJ, Cho CH. Early clinical outcomes of manipulation under anesthesia for refractory adhesive capsulitis: comparison with arthroscopic capsular release. *Clin Orthop Surg* 2020;12:217-23.
8. Jung-Taek Hwang Arthroscopic capsular release versus manipulation under anesthesia for primary frozen shoulder *Clin Shoulder Elbow* 2020;23(4):167-168 <https://doi.org/10.5397/cise.2020.00311>
9. Piumi Nakandala, Indumathie Nanayakkara, Surangika Wadugodapitiya and Indika Gawarammana. The efficacy of physiotherapy interventions in the treatment of adhesive capsulitis: A systematic review *Journal of Back and Musculoskeletal Rehabilitation* 34(2021) 195–205 195 DOI 10.3233/BMR-200186 IOS Press
10. Tatsuki Oshiro, Masayoshi Yagi, Kazuki Harada and Kieun Park Results of repeat manipulation under ultrasound-guided cervical nerve root block with corticosteroid and local anesthetic injection for recurrence of frozen shoulder Oshiro et al. *Journal of Orthopaedic Surgery and Research* (2020) 15:586 <https://doi.org/10.1186/s13018-020-02120-8>
11. Mehmet Ugur Ozbaydar, Murat Tonbul, Mehmet Altun, Okan Yalaman. Arthroscopic selective capsular release in the treatment of frozen shoulder *Acta Orthop Traumatol Turc* 2005;39(2):104-113
12. Çelik, H., Seçkin, M. F., Kara, A., Çamur, S., Kılınc, E. ve Akman, Ş. (2014). Mid-long term results in the arthroscopic selective capsular release and manipulation treatment of frozen shoulder. *Orthopaedic Journal of Sports Medicine*, 2(11). <https://dx.doi.org/10.1177/2325967114S00186>
13. Guillermo Arce M.D. Primary Frozen Shoulder Syndrome: Arthroscopic Capsular Release, 2016 by the Arthroscopy Association of North America 2212-6287/15180/\$36.00 <http://dx.doi.org/10.1016/j.eats.2015.06.004>
14. Redler LH, Dennis ER. Treatment of adhesive capsulitis of the shoulder. *J Am Acad Orthop Surg*. 2019; 27(12):e544–e554.
15. Yoshihiro Hagiwara , Takuya Sekiguchi , Akira Ando , Kenji Kanazawa, Masashi Koide, Junichiro Hamada, Yutaka Yabe , Shinichiro Yoshida and Eiji Itoi Effects of Arthroscopic Coracohumeral Ligament Release on Range of Motion for Patients with Frozen Shoulder *The Open Orthopaedic Journal* DOI: 10.2174/1874325001812010373, 2018, 12, 373-379
16. Mohamed Gamal Morsy, Ahmed Hassan Waly, Mostafa Ashraf Galal , El Hussein Mohamed Ayman, and Hisham Mohamed Gawish, - L-Shaped Arthroscopic Posterior Capsular Release in Frozen Video *Journal of Sports Medicine*, 1(2), 26350254211000065 DOI: 10.1177/26350254211000065